

Ukázka zpracování učebních osnov vybraných předmětů

Škola Jaroslava Ježka – základní škola pro zrakově postižené

Škola má deset ročníků, 1.stupeň tvoří 1. až 6., 2.stupeň 7. až 10.ročník.

V charakteristice předmětů je uvedena informace o očekávaných výstupech, barevné označení vypuštěných, upravených nebo nahrazených očekávaných výstupů. Očekávané výstupy jsou dobře rozpracovány do jednotlivých ročníků. U předmětů, jejichž náplň není zpracována po ročnících, ale po obdobích, není jasné, podle jakých kritérií bude probíhat v jednotlivých ročnících hodnocení žáků. To by mělo být v charakteristice předmětu uvedeno.

Vyučovací předmět - Dějepis

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor - Člověk a společnost

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět je realizován na druhém stupni (v ročnících 7. – 10.). Svým obsahem navazuje na učivo prvouky a zvláště pak vlastivědy. Žákům přibližuje život v minulosti, učí je navazovat na tradice a vážit si své historie. Popisuje jim život našich předků a ukazuje výhody dnešního života. Je realizován formou individuální i skupinovou.

Průřezová témata - Výchova demokratického občana Tematický okruh - Občan, občanská společnost a stát

Kompetence komunikativní:

- žákům vysvětlujeme vznik našeho jazyka a poskytuje jim znalosti o jiných (dnes již nepoužívaných) způsobech komunikace

Kompetence k řešení problémů:

- dějepis žákům napomáhá při řešení problémů, neboť je informuje o chybných řešeních z minulosti (své i celé společnosti)
- přibližuje žákům vývoj lidského druhu a umožňuje jim chápat svou minulost v souvislostech.

Očekávané výstupy z RVP

Pro potřeby žáků s postižením zraku **jsou některé upraveny** nebo **nahrazeny jinými.**

Člověk v dějinách (7. ročník)

- žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- žák uvede příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- **žák se orientuje na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu**

Počátky lidské společnosti (7. ročník)

- žák charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- žák objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- žák uvede příklady archeologických kultur na našem území

Nejstarší civilizace - kořeny evropské kultury (7. ročník)

- žák rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- žák uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- žák na konkrétních příkladech demonstruje přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod

- křesťanství a souvislost s judaismem
- žák porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Křesťanství a středověká Evropa (8. ročník)

- žák popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- žák porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblastí
- žák objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- žák vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- žák ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Objevy a dobývání - počátky nové doby (8. ročník)

- žák vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve, včetně její reakce na tyto požadavky
- žák vymezení význam husitské tradice pro český politický kulturní život
- žák popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- žák objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho místo uvnitř habsburské monarchie
- žák objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- žák na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- žák rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Modernizace společnosti (9. ročník)

- žák vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- žák objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- žák porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- žák charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- žák na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- žák vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi vymezení význam kolonií

Moderní doba (10. ročník)

- žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- žák rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- žák charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a

- důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- žák na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- žák zhodnotí postavení ČR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Rozdělený a integrující svět (10. ročník)

- žák vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků
- žák vysvětlí a na příkladech doloží mocenské i politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- žák posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<ul style="list-style-type: none"> Archeologie jako věda Archeologie jako věda Úvod do učiva dějepisu Pravěk – doba kamenná Pravěk – doba bronzová a železná Pravěk – doba kamenná, bronzová i železná Stěhování národů 	<p>Člověk v dějinách</p> <p>Člověk v dějinách</p> <p>Člověk v dějinách</p> <p>Počátky lidské společnosti</p> <p>Počátky lidské společnosti</p> <p>Počátky lidské společnosti</p>	

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> První Slované Starověk - Mezopotámie Egypt Indie Čína Řecko Řím Mezopotámie Egypt Indie Čína Řecko Řím Mezopotámie Egypt Indie Čína Řecko Řím Mezopotámie Egypt Indie Čína Řecko Řím 	<p>Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury</p> <p>Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury</p> <p>Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury</p> <p>Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury</p>	<p>Občan, občanská společnost a stát</p>
8. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblastí objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého 	<ul style="list-style-type: none"> Zrod nové Evropy Raný středověk – Křesťanství v Evropě Franská říše Byzantská říše Slované Arabové Počátek dějin českých zemí Velká Morava 	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>Křesťanství a středověká Evropa</p>	

<p>státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky vymezí význam husitské tradice pro český politický kulturní život <ul style="list-style-type: none"> popíše a demonstřuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a 	<ul style="list-style-type: none"> Křesťanství v Evropě Křesťanství v Čechách Svatá říše římská <ul style="list-style-type: none"> Románský sloh Města a jejich význam Gotický sloh <ul style="list-style-type: none"> Humanismus a renesance <ul style="list-style-type: none"> Mistr Jan Hus Husitské války Jan Žižka Jiří z Poděbrad Jagellonci Zámořské objevy Civilizace Asie, Afriky a Ameriky <ul style="list-style-type: none"> Absolutismus v Anglii, Francii a Rusku Svatá říše římská Nástup Habsburků v Čechách <ul style="list-style-type: none"> Třicetiletá válka <ul style="list-style-type: none"> Renesance a humanismus Baroko 	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>Objevy a dobývání Počátky nové doby</p> <p>Objevy a dobývání Počátky nové doby</p> <p>Objevy a dobývání Počátky nové doby</p> <p>Objevy a dobývání Počátky nové doby</p>	
--	---	--	--

<p>příklady významných kulturních památek</p> <ul style="list-style-type: none"> na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus 	<ul style="list-style-type: none"> Absolutismus v Anglii, Francii a Rusku Habsburská monarchie 	<p>Objevy a dobývání Počátky nové doby</p>	
9. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření 	<ul style="list-style-type: none"> Počátky Velké Británie a Spojených států amerických Svatá říše římská národa německého Proměna habsburské monarchie Velká francouzská revoluce Průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti Habsburská monarchie a česká společnost v době metternichovského absolutismu Revoluce ve Francii Pokus o sjednocení Německa a Itálie Habsburská monarchie a revoluce v Čechách Porevoluční Evropa Imperiální doba Kapitalistická společnost a kultura před 1. světovou válkou 	<p>Modernizace společnosti</p> <p>Modernizace společnosti</p> <p>Modernizace společnosti</p> <p>Modernizace společnosti</p> <p>Modernizace společnosti</p> <p>Modernizace společnosti</p>	

mezi velmocemi vymezí význam kolonií			
10. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a 	<ul style="list-style-type: none"> • Důsledky první světové války • Druhá světová válka • Poválečné uspořádání světa • Vznik ČSR - demokracie • Světová hospodářská krize • Poválečná krize – komunismus, fašismus a nacismus • Druhá světová válka • Vznik ČSR • Prosperita a krize ČSR • Okupace Československa • Protektorát Čechy a Morava • Poválečné Československo • Sametová revoluce • Rozdělené světy • Současnost • Současnost 	<p>Moderní doba</p> <p>Moderní doba</p> <p>Moderní doba</p> <p>Moderní doba</p> <p>Moderní doba</p> <p>Rozdělený a integrující svět</p> <p>Rozdělený a integrující svět</p> <p>Rozdělený a integrující svět</p>	

<p>vojenské spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none">• posoudí postavení rozvojových zemí• prokáže základní orientaci v problémech současného světa	<ul style="list-style-type: none">• Současnost	Rozdělený a integrující svět	
--	--	------------------------------	--